

VC. 157

PLAqNR. 552.

door Jaap A. M. Kramer N.B.J.A.

3^e JAARGANG 196

NOS

MAANBLAD WATER
SPORT

DE PIJLSTAART EEN GELUKKIG COMPROMIS

Vanaf de Waaldijk in Beneden Leeuwen heeft men een pracht uitzicht over de rivier met zijn drukke scheepvaart. Grote snellopers, die haastig voortjakkend het water klieven in twee grote boeggolven. Spitsen en Kempenaars, moeizaam optornend tegen de stroom. Een enkele sleep en een duwboot met vier kolossale bakken. En dicht onder de wal aan de overkant, als een jachthond tussen de zware werkpaarden, een pijlsnelle boot van de Waterpolitie.

De groene rivierdijk als achtergrond, de blauwe hemel en een stralende zon erboven, maken van dit uitzicht een zomers schilderij.

Maar over dit van leven bruisende tafereel gleed onze blik ver weg naar een witte romp met een blank zeil. „Daar zeilt hij!” Snel naderbij komend, voortgestuwd door een frisse oostenwind, voer

daar de Vollenhovense Bol „Pijlstaart”, voor het eerst likkebaardend aan het water en snuivend aan de wind.

Wij klauterden de dijk af naar het vreemdsoortigste vaartuig dat wij ooit zagen: een schip dat alleen maar achteruit kan varen. Twee achterschepen van grote riviersleepschepen zijn namelijk, met een stuk van het ruim, van hun voorschip afgesneden en tegen elkaar gelast. Zo ontstond een nieuw vaartuig, met aan weerszijden een woning en daar tussenin een flink ruim. En in dit ruim bouwden de gebroeders Engelaer de „Pijlstaart”.

Zij stammen allen uit de scheepsbouw en scheepsvaart, de Engelaer's. Maar met de praktische ruggesteun van vader Engelaer begonnen de zoons enige jaren geleden een eigen bedrijf.

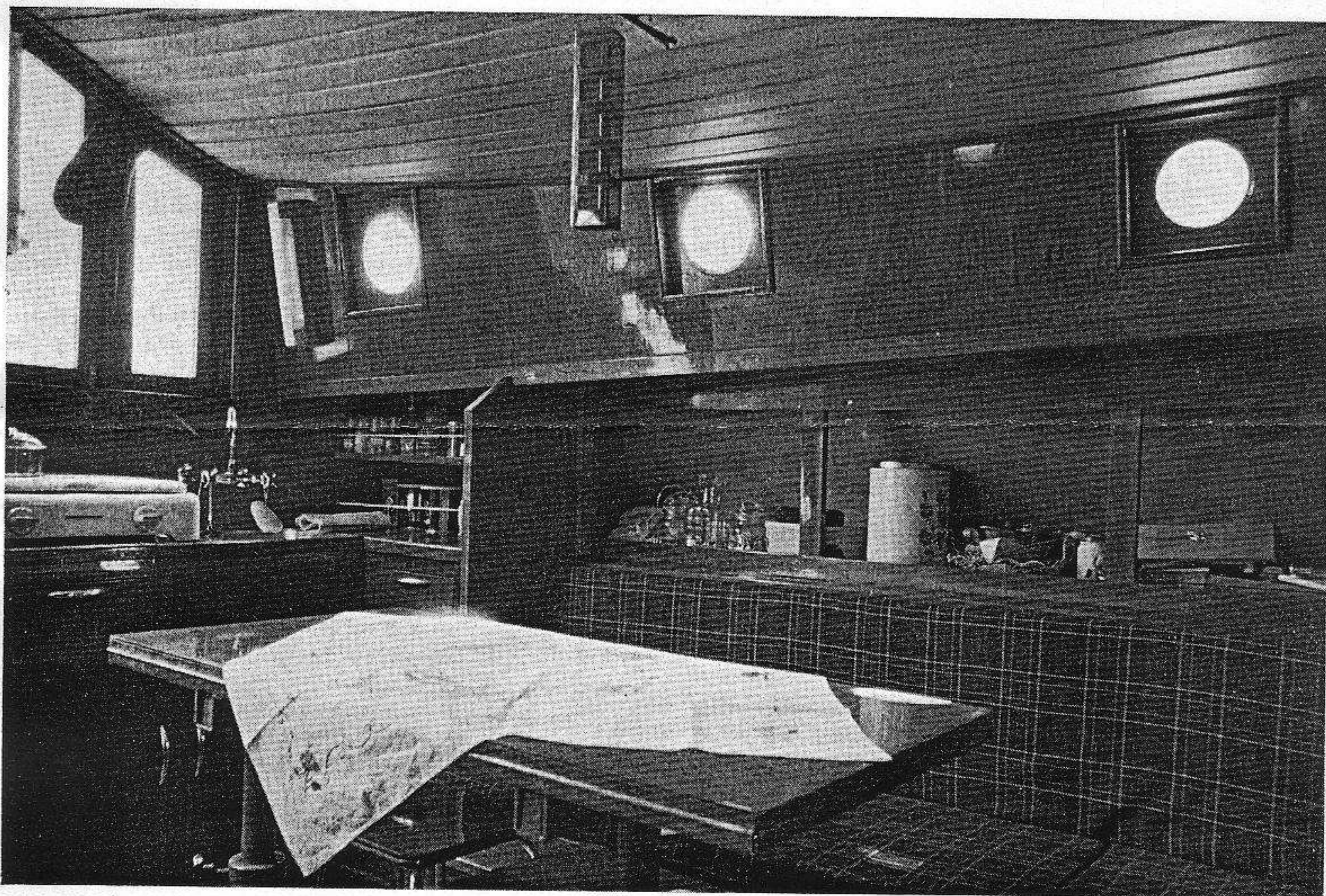
Niet zomaar in het wilde weg, maar na eerst op bekende jachtwerven in binnen-

en buitenland het vak terdege onder de knie te hebben gekregen. De ene broer in het staal, een andere in het hout; als je met z'n vieren bent zijn er genoeg mogelijkheden voor specialisatie.

Intussen was de „Pijlstaart” na een fraai stukje opkruisen — met de kluiver bij — langsij gekomen. Deze mensen kunnen niet alleen schepen bouwen, zij kunnen ermee varen óók!

Uiteindelijk is de Vollenhovense Bol een scheepstype van de oostkant van de Zuyderzee, van de lage wal dus. Vóórdat de netten konden worden uitgezet, moesten zij eerst tegen wind en golven opkruisen om ver genoeg in zee te komen. Daarom kunnen de scheepstypen van de lage wal — zoals Schokker, Pluut en Vollenhovense Bol — doorgaans beter in zeegang opkruisen dan die van de hoge wal met hun vol-gebouwde koppen.

1
Voorbord en beretand.

2
Hoekbank met tafel en kombuis.

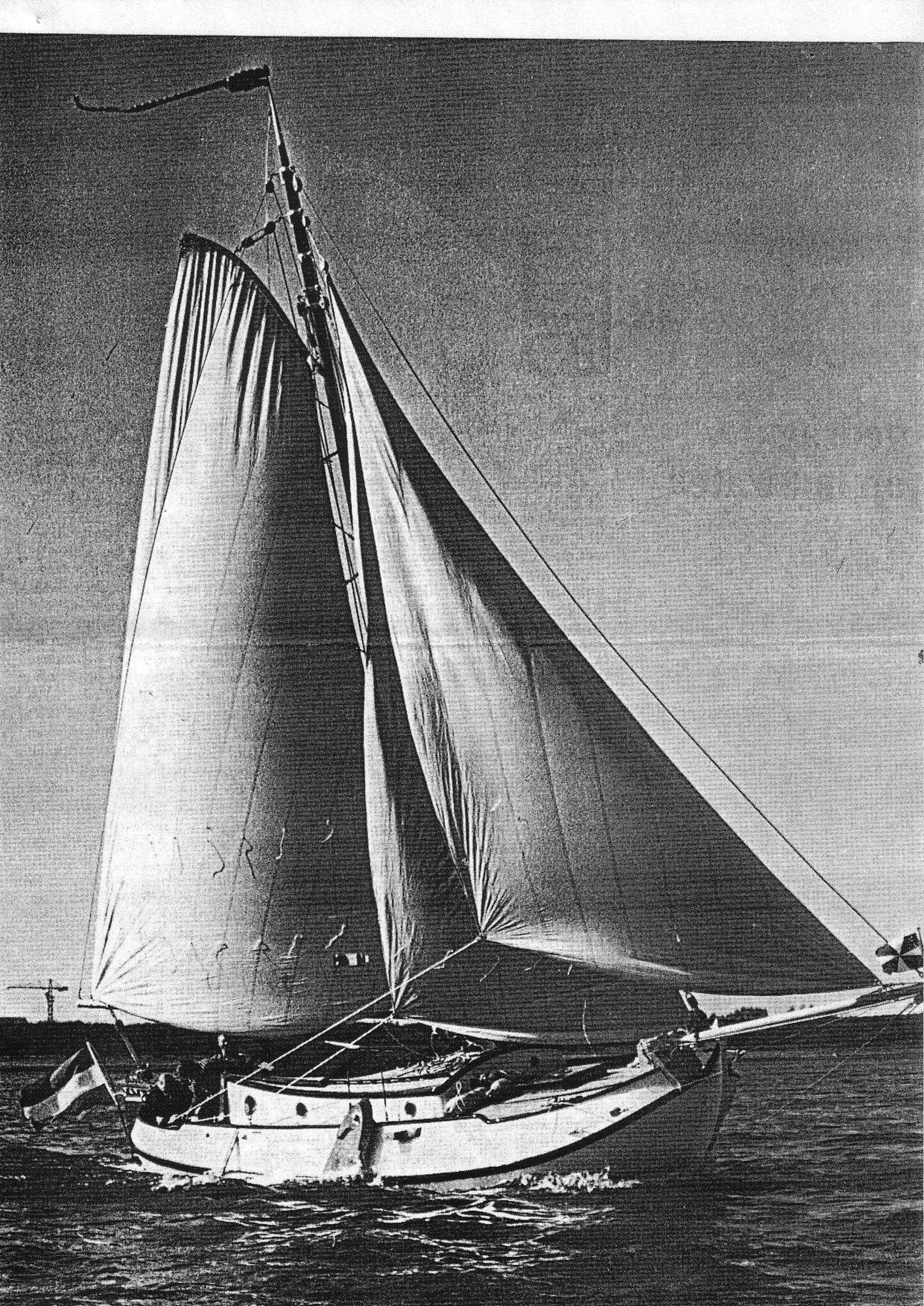
dat er vier kinderen kunnen slapen. Een overdaad aan verlichting en het witte schilderwerk geven een gevoel van ruimte.

Tussen vooronder en kajuit is aan BB een toilet met douche; het douchewater wordt automatisch weggepompt. Aan SB-zijde is een ruime hangkast.

De kajuit heeft een L-vormige hoekbank aan BB en een bank aan SB. De kajuit-tafel is iets heel apart. Zo te zien is het blad 1,20 m lang en 0,60 m breed, passend in de hoekbank. maar ziedaar, het blad blijkt dubbel te zijn; het kan — over de doorloop naar voren heen — worden

uitgeklapt, zodat men ook op de SB-bank „aan tafel” kan zitten. En dit royale tafelblad van 1,20 m in het vierkant kan door middel van twee telescoop-poten op iedere gewenste hoogte worden ingesteld.

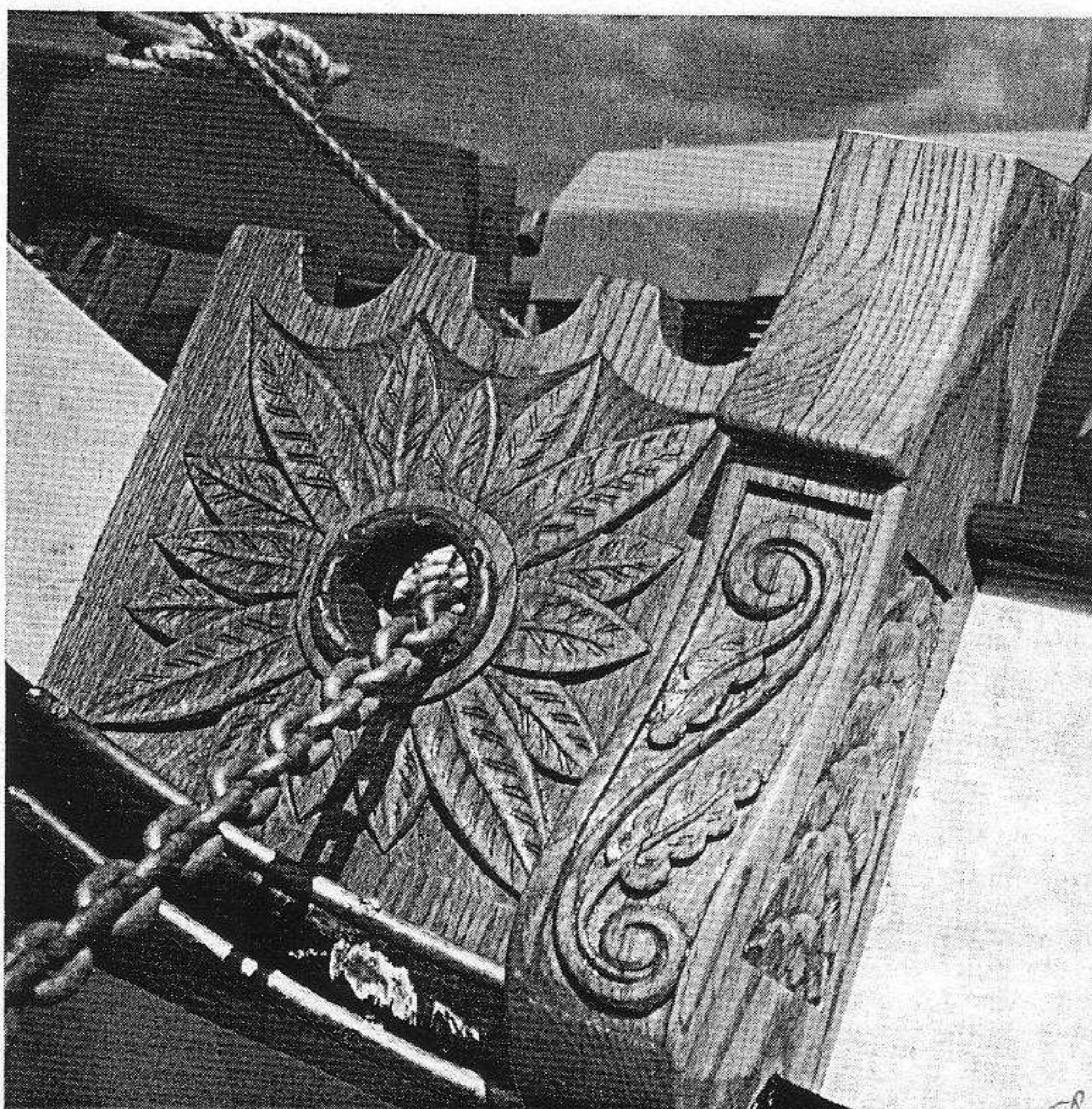
De toegang tot de kajuit is aan SB-zijde. Aan BB tegen de kuip aan bevindt zich de kombuis. Doordat het kajuitdak naar achteren toe zwierig oploopt, is in dit vitale deel van het jacht net stahoogte verkregen. Een naar de kuip openklappend raam maakt niet alleen het aanreiken van koffie of andere hartversterkende middelen erg makkelijk, maar het zorgt tevens

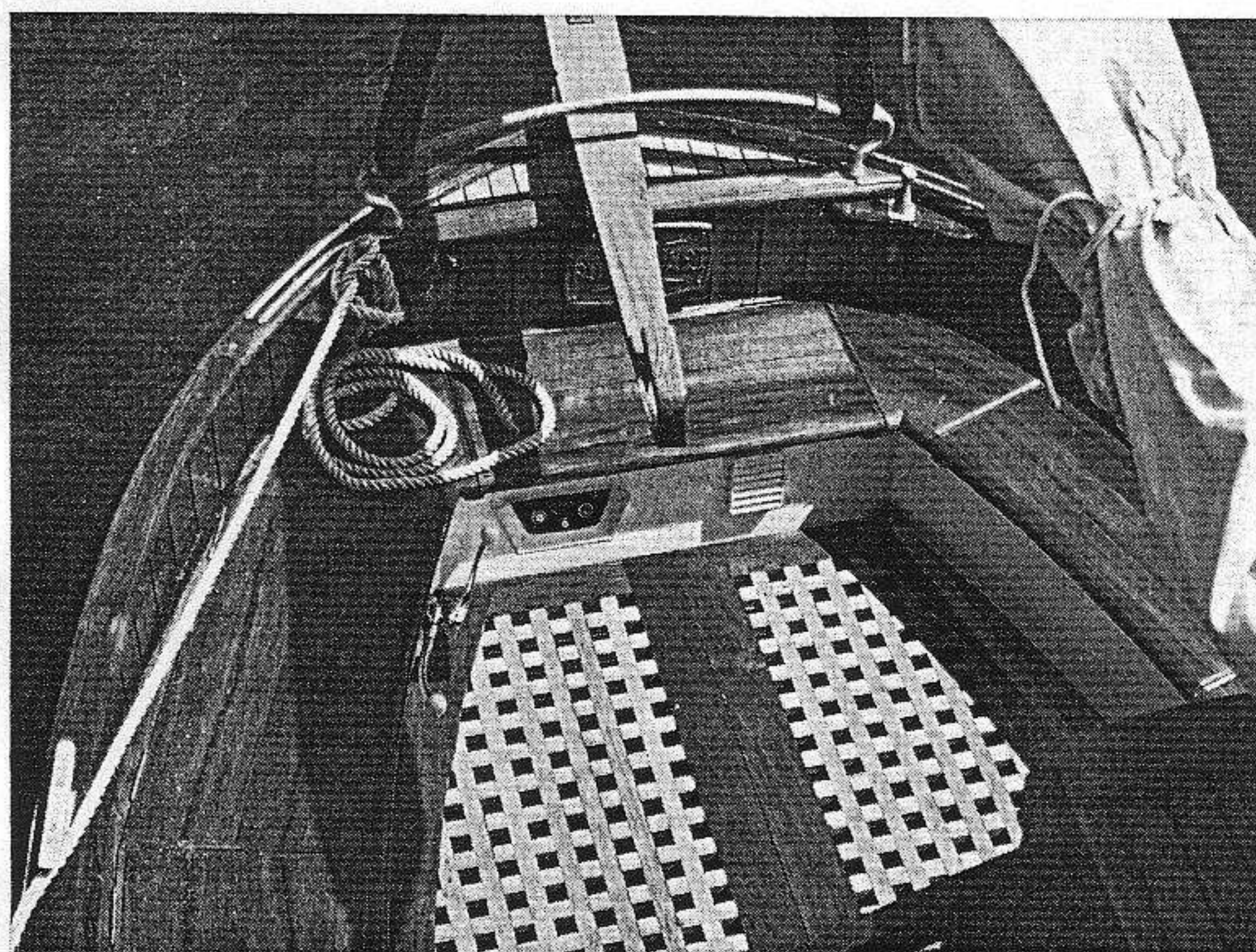
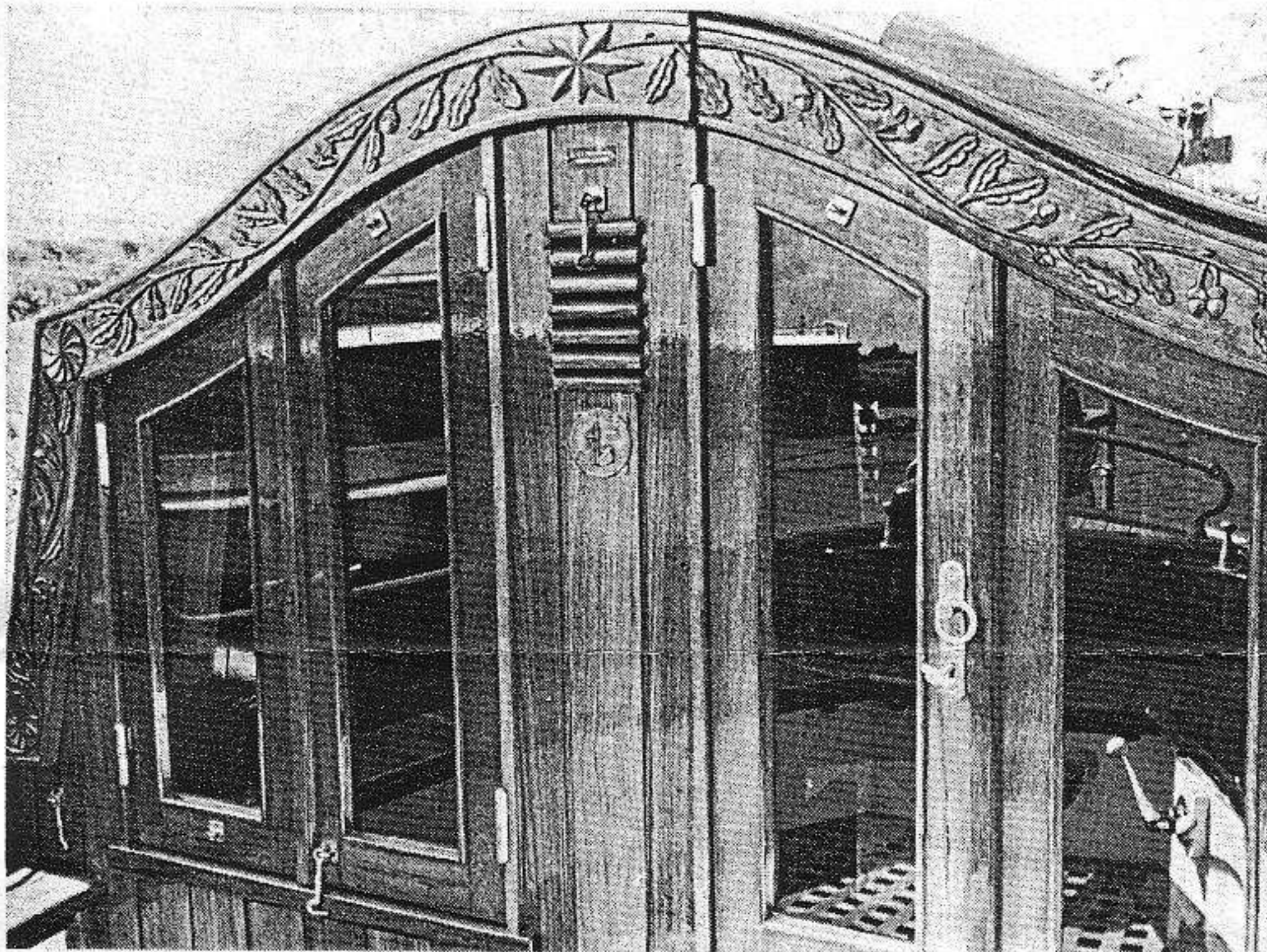

Vóórin is aan bakboord een tweepersoonskooi en aan stuurboord een eenpersoons. Zonodig kan in de opening daar tussen ook nog een matras worden gelegd, zo-

De bouwopdracht ging naar de Firma Engelaer. Zij hadden nog nooit een dergelijk schip gemaakt, maar waren er van overtuigd dit Boljacht te kunnen bouwen. Sterker nog, zij wilden dolgraag eens laten zien wat zij konden presteren. De opdrachtgever had het volste vertrouwen in hun capaciteiten. En zo gingen zij aan de slag in het korte ruim, dat als bouwloods diende.

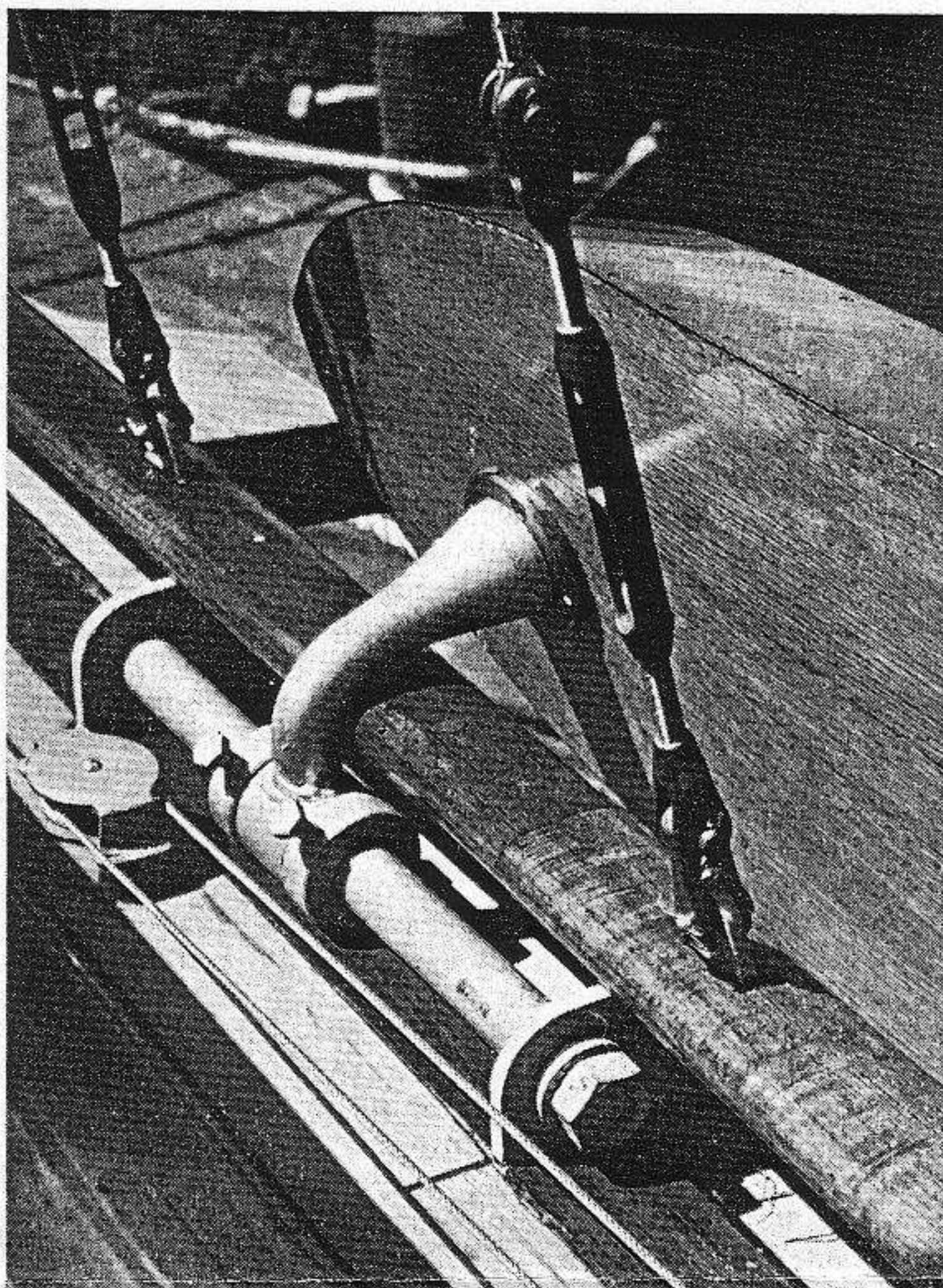
dat degene, die aan het kokkerellen is toch bij het „buitengebeuren” in de kuip betrokken kan blijven. Aan SB van het kajuittrapje werd nog een ruimte gevonden voor een koelkastje, en vlak om de hoek is ruimte om olieassen of dergelijke op te hangen.

In de kuip zittend genoten wij van de zorg die aan het houtwerk werd besteed. De teakhouten kajuitbanken, de degelijke roosters op de — zelf-lozende — kuipvloer, het keurig gelegde teakhouten dek, het houtsnijwerk langs de achterkant van het kajuitdak, aflopend tot de gangboorden — al hoort het misschien in een voorbij tijdperk — het is nog altijd een lust voor het oog. Het houtsnijwerk — ook van de kluisborden en de roerkop — is van Willy van Barneveld. Hoe lang zal zoiets nog gemaakt kunnen worden?

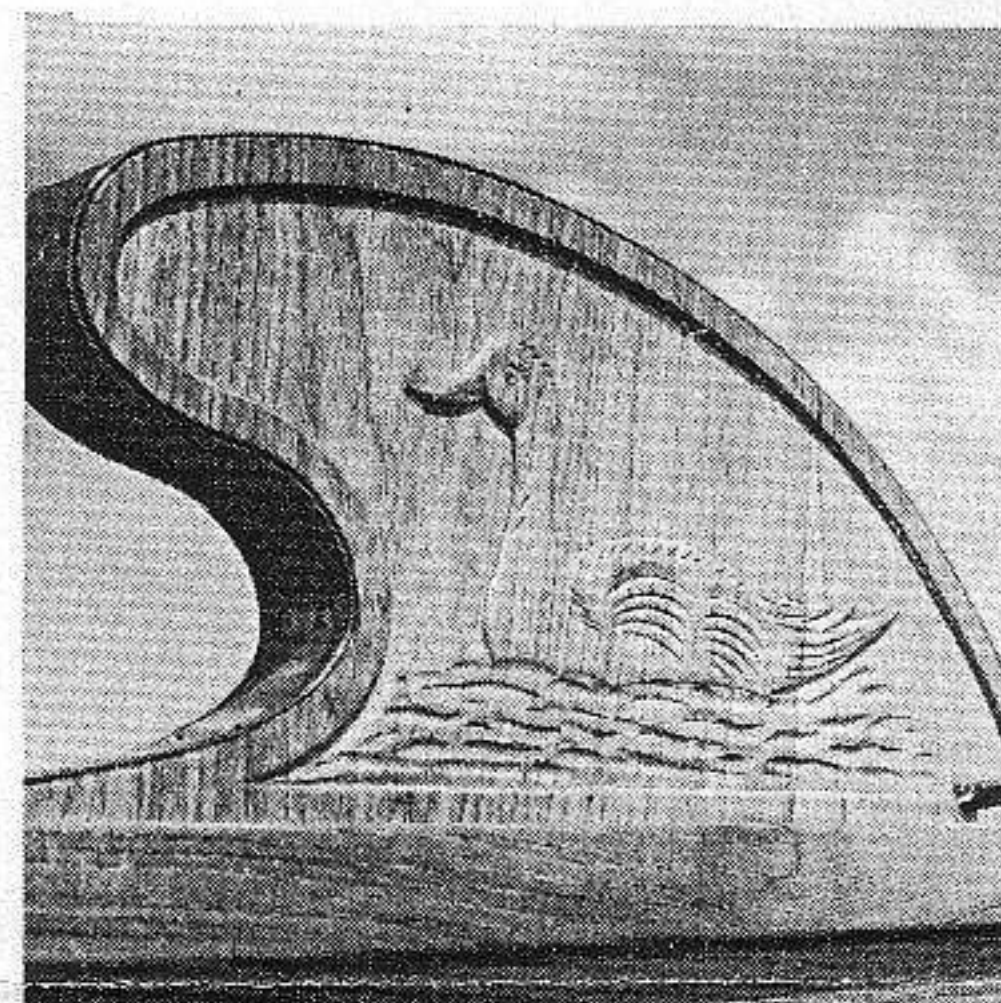
En wat overal in het oog springt, is de zorg voor de details. Waar een landvast kan schavielen en het lakwerk zou kunnen beschadigen, is een halfrond koperen stripje aangebracht. Waar koppen en schroeven zichtbaar zijn, staan zij keurig in het gelid. En zo zijn er nog tal van andere kleinigheden te noemen waaruit blijkt dat dit jacht niet alleen met vakmanschap maar ook met liefde werd gebouwd.

De strijkbare mast staat op het stalen kajuitdak, dat door een raamspant voldoende werd verstijfd. Als de wind het laat afweten kan een tweecylinder Volvo-Penta dieselmotor het schip tijdig op zijn bestemming brengen. De aan deze motor gebouwde wisselstroom-dynamo is voor een zeiljacht uitermate op z'n plaats: in de korte tijd dat de motor doorgaans draait, moet er voldoende stroom worden opgewekt om koelkast en verlichting te kunnen voeden, terwijl er daarnaast voldoende vermogen in de accu moet blijven om weer vlot te kunnen starten.

Het ontwerp is van de Amsterdamse jachtarchitect H. Lunstroo Jr. N.B.J.A. Hij heeft zich gespecialiseerd in de „klassie-

5

6

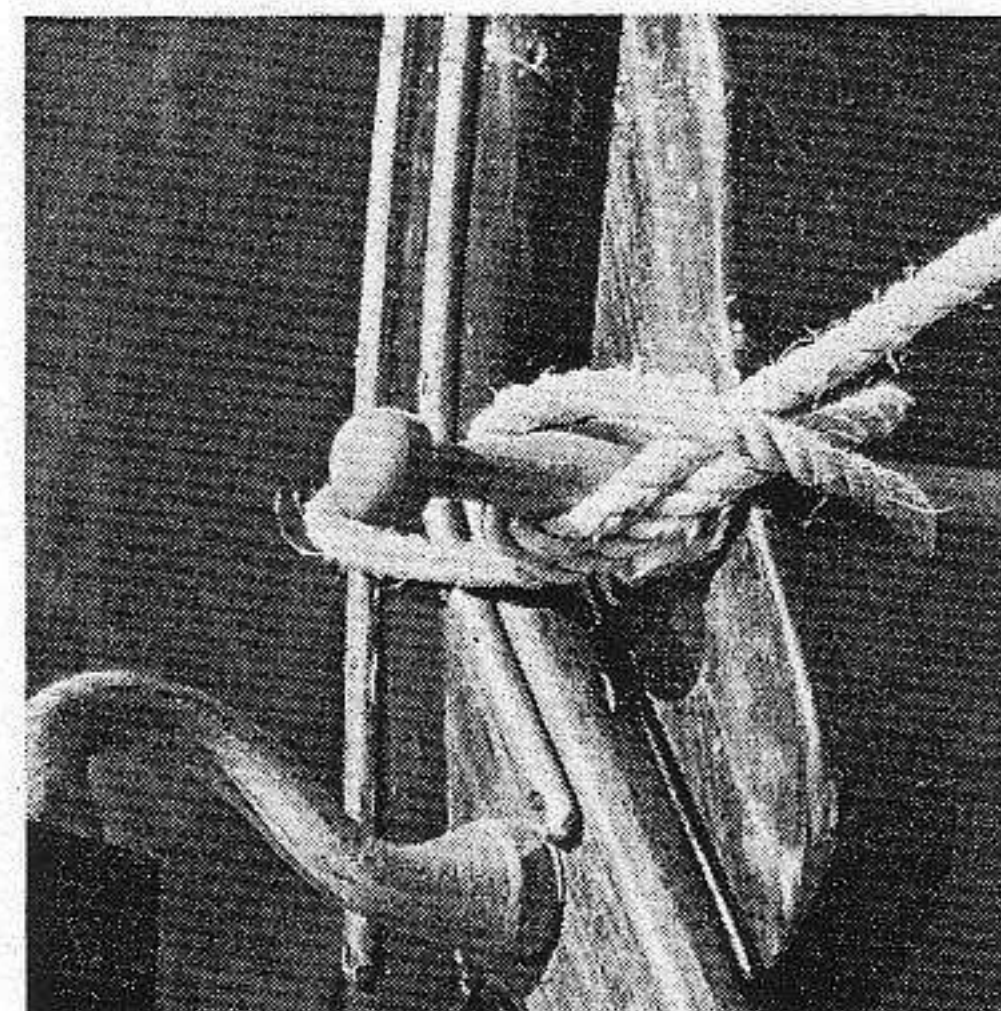
3
Aan bakboord het openklappende raam, aan stuurboord de kajuitdeurtjes en het schuifluik.

4
De goed afgewerkte, zelflozende kuip.

5
De zwaarden kunnen naar voren en naar achteren versteld worden om het jacht onder alle omstandigheden een goede balans onder zeil te geven.

6
De pijlstaarteend op de klik van het roer.

7
Koperen halfrondjes voorkomen dat een landvast de lak beschadigt.

7

ke" scheepstypen; om er echter geen „tik" van mee te krijgen, heeft hij als tweede specialisatie de snelle motorjachten. Op zijn tekentafel kreeg al een aanzienlijk aantal ronde- en platbodemjachten gestalte en in elk volgend schip wordt de ervaring, met de voorgaande opgedaan, weer verwerkt. Na het jacht te hebben zien zeilen gaf hij meteen nog wat praktische aanwijzingen voor het voeren van de schoten en het hanteren van de zwaarden.

Een paar aanmerkingen die wij zouden willen maken zijn slechts van ondergeschikt belang. In de kajuit domineert het

blank gelakte hechthout wel erg sterk, waardoor het interieur een beetje saai wordt. Maar met een kwastje verf — in de juiste tint en op de juiste plaats — is dat gemakkelijk te verhelpen. En in de kombuis zouden wij graag de mogelijkheid zien om ook al zeilende — zeker bij geringe helling — te kunnen koken.

Het is een goede gedachte van de opdrachtgever geweest om zich een jacht van klassieke lijnen te laten ontwerpen, zij het met enkele kleine verbeteringen en verfijningen. Zo'n jacht zal beter zijn waarde behouden dan een waarbij men de vormschoonheid geweld aandoet om er be-

paalde voordelen mee te behalen. Een stamboekdier is altijd meer waard dan een bastaard!

Als de firma Engelaer en Zonen met de bouw van deze Vollenhovense Bol de bedoeling had een examenstuk te maken, dan zeggen wij volmondig: „Geslaagd!"

Technische gegevens: l.o.a. 8,80 m; l.w.l. 7,72 m; breedte 3,25 m; diepgang 0,76 m; grootzeil 29 m²; fok 12 m²; kluiver 15 m². Motor: Volvo-Penta MD2, 15,5 pk.